

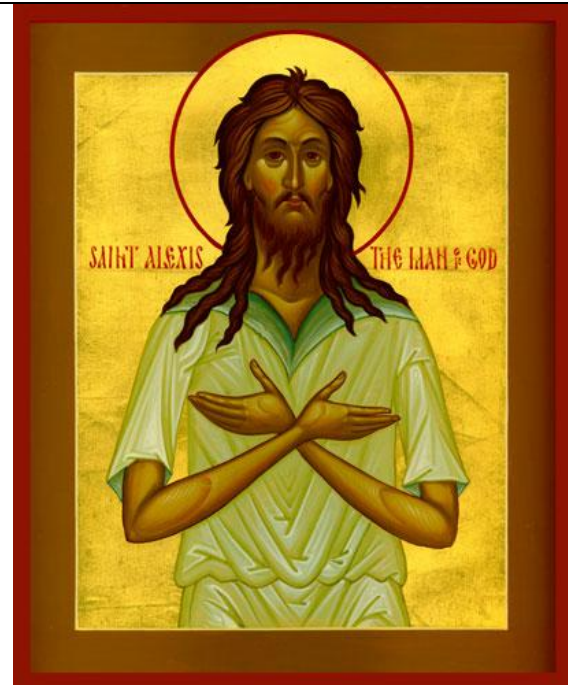
Ukrainian Orthodox Church of Canada
Українська Православна Церква в Канаді
L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**Преподобний Олексій
Римський, Чоловік Божий**

**St. Alexis of Rome, the Man of
God**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ
kutash@unicorne.org

«Помирай з радістю. Помирай з упевненістю. Помирай із вдячністю. Помирай, щоб жити. » (о. Майкл К. Марш, роздумуючи над ученням Майстера Екгарта, натхненника «Олексіанської духовності»)

На 30-го березня за григоріанським календарем (це ж – 17-го за юліанським) ми святкуємо пам'ять Святого, який жив на перехрестю 4-го і 5-го століть, та який своїм життям, об'єднує Християнський Схід і Захід. Він – Святий. Якого життя на перший (а мабуть і на другий і третій) погляд, досить імовірно, був би зовсім не привабливим навіть для багатьох з нас, що уважаємо себе Християнами.

Проте, Св. Олексій (по-грецькому «Алексіос», що означає «оборонець») – єдиний Святий з незвичною назвою «Чоловік Божий». Передання говорить,

“Die with joy. Die with confidence. Die with thanksgiving. Die in order to live.” (Fr. Michael K. Marsh, meditating on the teaching of Meister Eckhart, inspiration of “Alexian spirituality”)

On March 30 on the Gregorian Calendar (which is March 17 on the Julian) we celebrate a Saint who lived on the crossroads of the 4th and 5th centuries, and who, with his life, unites the Christian East and West. He is a Saint, whose life, at first (and perhaps second and third) glance, would quite likely be most unattractive even for many of us professing Christians.

Yet St. Alexis (in Greek “Alexios”, meaning “defender”, in latinized form “Alexius”) is the only Saint with the unusual title “the Man of God”. Tradition tells us that he was a native of Rome, the son of the senator, Euphimanus, and his wife, Aglais. His social rank ought to have

що він був уродженцем Риму, сином сенатора Євфиміана і його дружини Аглаї. Його соціальний статус повинен був запевнити йому вигідне й щасливе життя в римському суспільстві. До того ж батько його був щедрим послідовником Христа, який користав своїм багатством, щоб годувати бідних, вдів і сиріт. Олексія і одружили з красивою і чесотною нареченою. І в першу шлюбну ніч він віддав своїй дружині свій перстень (символ влади) і свій пояс (символ його сили) зі словами: "Збережи це, улюблена, і нехай Господь буде з нами, доки Його Благодать дасть нам щось краще ". А тоді потайки відплив у Месопотамію у місто Едессу (нині Шанлиурфа в Туреччині), де він продав усе, що тільки мав, роздав гроші вбогим і протягом сімнадцяти років жив біля Церкви Пресвятої Богородиці, як жебрак, користаючи милостиню дану йому набувати собі хліба та води, а решта віддавав бідним. Св. Причастя приймав він кожної неділі (це було зовсім нормальним для Християн того часу).

Його батьки шукали свого сина протягом багатьох років. Його дружина також переїхала до них і вони його оплакували й надіялись на якусь звістку про нього. Одного разу слуги їхні прибули і в Едессу, але не пізнали там сина свого господаря в блідому, виснаженому жебракові, який пробував постійно біля Церкви. Вони навіть дали йому милостиню, яку він прийняв зі смиренням і радістю, не виявляючи себе їм. В один прекрасний день Паламар Церкви почув голос Богородиці: «Введи в мій Храм того Чоловіка Божого, гідного Царства Небесного. Молитва його сходить до Бога, як кадило запашне, і Дух Святий спочиває на ньому». Коли йому було об'явлено, що той «Чоловік Божий» був цей же жебрак, то він таким і представив його віруючим, а вони зустрічали Олексія з похвалами й захопленням.

Побоюючись такого визнання,

assured him a comfortable and happy life in Roman society. Besides that, his father was a generous follower of Christ, who used his wealth to feed the poor, the widows and the orphans. Alexis was married to a beautiful and virtuous bride. And on the wedding night he gave his bride his ring (symbol of authority) and his belt (symbol of his strength) with the words: "Keep these things, Beloved, and may the Lord be with us until His grace provides us with something better." And then he secretly sailed away to Mesopotamia to the city of Edessa (today Sanliurfa in Turkey), where he sold everything he owned, distributed the money to the poor, and lived for seventeen years beside the Church of the Theotokos as a beggar, who used the alms given him to get bread and water for himself and gave the rest to the poor. He received the Eucharist each Sunday (quite the norm for the Christians of his day).

His parents sought their son throughout the years. His wife moved in with them and they mourned and hoped for some news of him. One day their servants came to Edessa but did not recognize their master's son in the pale, emaciated beggar who was continually beside the Church. They even gave him alms which he received with humility and joy, without revealing his identity to them. One day the Church's sacristan heard the voice of the Theotokos: "Lead into My church that Man of God, worthy of the Kingdom of Heaven. His prayer rises up to God like fragrant incense, and the Holy Spirit rests upon him." Upon being shown that the "Man of God" was the beggar, he did indeed introduce him as such to the faithful who greeted Alexis with praise and admiration.

Fearful of this acclaim, Alexis fled once more. He wanted to go to Tarsus, the birthplace of the Apostle Paul, whose words had inspired his life of renunciation. However, the Lord had different plans for His devoted servant. A storm drove the ship to Italy and Alexis felt drawn to his father's home in Rome. Again he was

Олексій знову втік. Він хотів поплисти в Тарс, у батьківщину Апостола Павла, слова якого надихнули його на це життя самовідречення. Та в Господа були інші плани для Свого відданого слуги. Буря загнала корабель в Італію і Олексій відчув тяготу до дому свого батька в Римі. Його знову ж там не пізнали, але благодійній Сенатор Євфиміан дозволив йому проживати під сходами та наказав, щоб його годували їжею зі свого столу.

І таким чином Олексій прожив ще сімнадцять років, невизнаний у домі свого батька, де міг чути розмови улюблених батьків і дружини, переносючи й радісно приймаючи зневагу, а бувало й зловживання від слуг їхніх. У день коли він заснув у Господі, Єпископ Риму, Святитель Інокентій, почув голос у кінці Літургії: У п'ятницю вранці, Чоловік Божий виходить від тіла; нехай помолиться він за місто, щоб ви зісталися без турбот». Коли Папа помолвився о поміч визначити цього таємничого «Чоловіка Божого», то йому сказано, що він повинен піти до дому сенатора Євфиміана. Здивований батько Олексія дозволив обшук свого дому, і знайшли тіло Св. Олексія під сходами. Обличчя Його сяяло, і в руках тримав він листа ним написаного, в якому він нарешті виявив себе, висловив свою любов до батьків і дружини, і попросив у них прощення.

Їхню скорботу пом'якшила розрада з приводу того, що нарешті знайти того, який, як вони побоювалися, був назавжди втрачений для них, а також що відчули святість, яку Божою Благодаттю осягнув їхній син і муж. Бо ж чудеса зцілення і потік мира витікали зі Святих Мощей, які тепер були передані для поклоніння віруючими. У Римі була присвячена Церква Св. Боніфатію та йому, а його релікварій знаходиться у Великій Лаврі на Афоні, звідки недавно була привезений для поклоніння у Новоспаському Монастирі в Москві.

Святий - особливо популярний

unrecognized there, but the charitable Senator Euphimianus gave him permission to live under a staircase and ordered that he be fed with food from his table.

And so Alexis lived for another seventeen years, unrecognized in his father's home, within earshot of the conversation of his beloved parents and wife, patiently and joyfully enduring the disdain, and at times abuse, of their servants. On the day of his falling asleep in the Lord, the Bishop of Rome, St. Innocent, heard a Voice at the end of the Liturgy: "On Friday morning the Man of God comes forth from the body; have him pray for the city, that you may remain untroubled." When the Pope prayed for help in identifying this mysterious "Man of God", he was told that he must go to the house of Senator Euphimianus. Alexis' astonished father allowed the search of his home and the body of St. Alexis was found under the stairs. His face shone and in his hands he held a letter he had written, finally identifying himself, expressing his love for his parents and wife and asking for their forgiveness.

Their mourning was tempered by the consolation of finally finding the one they had feared to be lost forever and experiencing the holiness their son and husband had attained by God's grace. For miracles of healing and a stream of myrrh flowed from the Holy Relics, which were now offered for the veneration of the faithful. A Church has been dedicated to St. Boniface and himself in Rome and his Reliquary is to be found in the Great Lavra on Mount Athos, whence it recently was brought for veneration in the Novospas'ky Monastery in Moscow.

The Saint has been especially popular among Christians of Ukraine, Russia and Belarus, as evidenced by the popularity of his name. He also captured the imagination of Christians of the West who celebrate him on July 17. In particular, he became the inspiration for the Alexians, a community of the Catholic Church,

серед Християн в Україні, Росії та Білорусі, про що свідчить популярність його імені. Він також захопив уяву Християн на Заході, які поминають його 17-го липня. Зокрема, він став джерелом натхнення для «Олексіан», Чину Католицької Церкви, якого заснувала чернеча братія у Німеччині та Бельгії в тринадцятому столітті. Вони просили хліба і таким чином стали відомі, як «Брот-бегарди» або просто «Келійники» (бо ж жили вони в монастирських келіях). Саме вони дбали про жертви страшної епідемії чуми в чотирнадцятому столітті в Європі. У п'ятнадцятому столітті вони вибрали Преподобного Олексія своїм офіційним Покровителем, і це ж його іменем вони й зветься до нині в своїй роботі по догляду за хворими і страждаючими.

Вони також були натхненниками Майстера Екгарта, німецького Домініканського містика тринадцятого і чотирнадцятого століть (відомий сучасний православний богослов, Єпископ Калліст Вер, вивчав його праці), який писав: "Сім'я Бога - в нас. Там де розумний і працюючий фермер, воно буде розвиватися і виростати до Бога, Якого воно є насінням; і, відповідно, плодом його буде Божественна природа. Насіння груші перетворюються на груші, горіха насіння - в горіхові дерева, а Божественне насіння - у Бога ". Для того, щоб насіння зростало воно має перше померти й бути посадженим у землю, як і писав Апостол Павло (Коринтян 15:36).

Преподобний Олексій, чий приклад безстрастності дійсно має мінімальну привабливість для більшості з нас (його можуть наслідувати лише ті нечисленні особи, які на подібне життя покликані), вирішив померти ще будучи живим. Ми можемо собі лише уявляти той біль, який він напевно був відчував, коли слухав вирази скорботи й жалоби своїх батьків та дружини, а при цьому ж завжди мав змогу переіменувати їхню печаль на радість, та все ж таки

founded by monastic brothers in Germany and Belgium in the thirteenth century, who begged for bread and thus became known as "Brot-Beghards" or simply "Cellites" (since they lived in monastic cells). It was they who cared for the victims of the terrible Black Plague of fourteenth century Europe. In the fifteenth century they chose St. Alexis as their official Patron Saint and it is by his name that they are known to this day in their work of caring for the sick and suffering.

They have also been inspired by Meister Eckhart, a German Dominican mystic of the thirteenth and fourteenth centuries (the prominent contemporary Orthodox theologian, Bishop Kallistos Ware, studied his works), who wrote: "The seed of God is in us. Given an intelligent and hard-working farmer, it will thrive and grow up to God, Whose seed it is; and accordingly its fruits will be God-nature. Pear seeds grow into pear trees, nut seeds into nut trees, and God-seed into God." In order for seeds to grow they must first die and be planted in the earth, as St. Paul described it (I Corinthians 15:36).

St. Alexis, whose example of detachment is indeed of minimal attraction to most of us (it can only be followed by the few who are called to it), chose to die while yet alive. We can only imagine the pain he must have felt on hearing the expressions of sorrow and mourning of his parents and wife, while being continually in a position to change their sorrow into joy, and yet restraining himself in order that the greater joy might at last arrive – the joy of full, perfect, eternal communion of all with and in the Lord in the Age to come, which has already dawned.

Fr. Michael K. Marsh, an Episcopal Priest of the Diocese of West Texas, writing on the call to detachment in the world for the world's salvation, calls: "Die with joy. Die with confidence. Die with thanksgiving. Die in order to live" ([See](#)). Here is the meaning of the Fast before the Feast of Pascha, the Lord's Bright

стримував себе, щоб нарешті прийшла ще більша радість, тобто радість повного, досконалого, вічного спілкування усіх з Господом у майбутньому віці, який уже став світати.

О. Майкл К. Марш, Священик Єпископальної Єпархії Західного Техасу, пишучи про виклик ставати незв'язаним зі світом, щоб світ спасати, закликає: «Помирай з радістю. Помирай з упевненістю. Помирай із вдячністю. Помирай, щоб жити». Ось сенс Посту перед Святом Великодня, Світлого Воскресіння Господнього, так зворушливо виявлений прикладом життя Преподобного Олексія, Чоловіка Божого (відгомін його чуємо дещо у пісні Бітламістика Джорджа Гаррісона, «Art of Dying» - «Мистецтво помирання»): підібрати Хрест Господній і жити тут і тепер життям Царства Божого; помирати, щоб жити.

Resurrection, heartbreakingly embodied by the example of St. Alexis the Man of God (echoed somewhat also by the mystical Beatle, George Harrison, in his song "Art of Dying"): to take up the Cross of the Lord and live here and now the life of the Kingdom, to die in order to live.

April 3, 2012